

WYROK TRYBUNAŁU (druga izba)
z dnia 11 stycznia 2007 r.*

W sprawie C-183/05

mającej za przedmiot skargę o stwierdzenie, na podstawie art. 226 WE, uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, wniesioną w dniu 22 kwietnia 2005 r.,

Komisja Wspólnot Europejskich, reprezentowana przez M. van Beeka, działającego w charakterze pełnomocnika, wspieranego przez adwokata M. Wemaëre'a, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona skarżąca,

przeciwko

Irlandii, reprezentowanej przez D. O'Hagana, działającego w charakterze pełnomocnika, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona pozwana,

* Język postępowania: angielski.

TRYBUNAŁ (druga izba),

w składzie: C.W.A. Timmermans, prezes izby, P. Kūris, J. Klučka (sprawozdawca),
J. Makarczyk i G. Arestis, sędziowie,

rzecznik generalny: P. Léger,
sekretarz: R. Grass,

uwzględniając procedurę pisemną,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 21 września
2006 r.,

wydaje następujący

Wyrok

¹ Komisja Wspólnot Europejskich wnosi w skardze do Trybunału o stwierdzenie, że:

— ograniczając transpozycję przepisów art. 12 ust. 2 i art. 13 ust. 1 lit. b) dyrektywy
Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodni-

czych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U. L 206, str. 7) do figurujących w załączniku IV do tej dyrektywy gatunków, które występują w Irlandii,

- nie ustanawiając wszystkich przepisów szczególnych koniecznych w celu skutecznego wdrożenia systemu ścisłej ochrony przewidzianego w art. 12 ust. 1 wspomnianej dyrektywy (zwanego dalej „systemem ścisłej ochrony”) i

- utrzymując w mocy przepisy prawa irlandzkiego pozostające w sprzeczności z art. 12 ust. 1 i art. 16 tej dyrektywy,

Irlandia nie zastosowała się do tych przepisów i uchybiła zobowiązaniom, które na niej ciążyą na mocy traktatu WE.

Ramy prawne

- ² Czwarty i jedenasty motyw dyrektywy 92/43 zostały sformułowane w sposób następujący:

„na europejskim terytorium państw członkowskich stan siedlisk przyrodniczych nadal się pogarsza i coraz większa liczba dzikich gatunków jest poważnie zagrożona;

jeśli się uwzględni, iż zagrożone siedliska i gatunki tworzą część dziedzictwa naturalnego Wspólnoty i że dotyczące ich zagrożenia mają często charakter transgraniczny, konieczne jest w celu ich ochrony podjęcie środków na poziomie wspólnotowym;

[...]

uznaje się, iż przyjęcie środków mających na celu wspieranie ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków o znaczeniu priorytetowym, ważnych dla Wspólnoty, stanowi wspólną odpowiedzialność wszystkich państw członkowskich; [...]"

³ Artykuł 12 ust. 1 i 2 dyrektywy 92/43 stanowi:

„1. Państwa członkowskie podejmą wymagane środki w celu ustanowienia systemu ścisłej ochrony gatunków zwierząt wymienionych w załączniku IV lit. a) w ich naturalnym zasięgu, zakazujące:

[...]

b) celowego niepokojenia tych gatunków, w szczególności podczas okresu rozrodu, wychowu młodych, snu zimowego i migracji;

[...]

d) pogarszania stanu lub niszczenia terenów rozrodu lub odpoczynku.

2. W odniesieniu do tych gatunków państwa członkowskie wprowadzają zakaz przetrzymywania, transportu, sprzedaży lub wymiany oraz oferowania do sprzedaży lub wymiany okazów pozyskanych ze stanu dzikiego, z wyjątkiem tych pozyskanych legalnie przed wprowadzeniem w życie niniejszej dyrektywy.”

4 Artykuł 13 dyrektywy 92/43 przewiduje wprowadzenie systemu ścisłej ochrony gatunków roślinnych figurujących w załączniku IV do tej dyrektywy, lit. b).

5 Zgodnie z art. 16 ust. 1 tej dyrektywy:

„Pod warunkiem że nie ma zadowalającej alternatywy i że odstępstwo nie jest szkodliwe dla zachowania populacji danych gatunków we właściwym stanie ochrony w ich naturalnym zasięgu, państwa członkowskie mogą wprowadzić odstępstwa od przepisów art. 12, 13, 14 i [art.] 15 lit. a) i b):

a) w interesie ochrony dzikiej fauny i flory oraz ochrony siedlisk przyrodniczych;

b) aby zapobiec poważnym szkodom, w szczególności w odniesieniu do upraw, zwierząt gospodarskich, lasów, połowów ryb, wód oraz innych rodzajów własności;

- c) w interesie zdrowia i bezpieczeństwa publicznego lub z innych powodów o charakterze zasadniczym wynikających z nadrzędnego interesu publicznego, w tym z powodów o charakterze społecznym lub gospodarczym oraz powodów związanych z korzystnymi skutkami o podstawowym znaczeniu dla środowiska;

- d) do celów związanych z badaniami i edukacją, z odbudową populacji i ponownym wprowadzeniem określonych gatunków oraz dla koniecznych do tych celów działań reprodukcyjnych, włączając w to sztuczne rozmnażanie roślin;

- e) aby umożliwić, w ściśle nadzorowanych warunkach, w sposób wybiórczy i w ograniczonym stopniu, pozyskiwanie lub przetrzymywanie niektórych okazów gatunków wymienionych w załączniku IV, w ograniczonej liczbie określonej przez właściwe władze krajowe”.

Postępowanie poprzedzające wniesienie skargi

- 6 W następstwie skarg Komisja wystosowała do Irlandii w dniu 18 października 2001 r. wezwanie do usunięcia uchybień, w którym zakomunikowała swe wątpliwości dotyczące wielu aspektów wdrożenia przez to państwo członkowskie art. 12, 13 i 16 dyrektywy 92/43.

- 7 Odpowiedź władz irlandzkich z dnia 20 grudnia 2002 r. nie została uznana przez Komisję za przekonującą w związku z czym wystosowała ona w dniu 11 lipca 2003 r. uzasadnioną opinię, wzywającą Irlandię do podjęcia niezbędnych kroków w celu zastosowania się do tej opinii w terminie dwóch miesięcy od jej doręczenia.

- 8 Pismami z dnia 12 września 2003 r. i 8 stycznia 2004 r. Irlandia udzieliła odpowiedzi na uzasadnioną opinię. Niemniej jednak, jako że odpowiedź ta została uznana przez Komisję za niewystarczającą, postanowiła ona wnieść niniejszą skargę.

W przedmiocie skargi

- 9 W skardze Komisja podnosi trzy zarzuty:

- zarzut pierwszy jest oparty na niepełnej transpozycji art. 12 ust. 2 i art. 13 ust. 1 lit. b) dyrektywy 92/43 w odniesieniu do gatunków figurujących w załączniku IV do tej dyrektywy, które zwykle nie występują w Irlandii;
- zarzut drugi oparty jest na ustanowieniu przez Irlandię szczególnych przepisów w celu skutecznego wdrożenia systemu ścisłej ochrony;
- zarzut trzeci opiera się na istnieniu w ustawodawstwie irlandzkim przepisów, które są sprzeczne tak z art. 12 ust. 1, jak i z art. 16 dyrektywy 92/43.

- 10 Komisja cofnęła w toku postępowania pierwszy zarzut, mając na uwadze odpowiedź udzieloną w tym zakresie przez Irlandię w odpowiedzi na skargę. Zarzut ten nie podlega zatem rozpatrzeniu.

W przedmiocie zarzutu drugiego

- 11 Drugi zarzut podniesiony przez Komisję zawiera siedem części, z których druga część zostanie przeanalizowana wspólnie z trzecim zarzutem, ponieważ zostały one sformułowane w sposób identyczny.

W przedmiocie pierwszej części zarzutu drugiego

- 12 Odnosząc się do pierwszej części tego zarzutu, opartej na fakcie, iż Irlandia uchybiła zobowiązaniu ustanowienia systemu ścisłej ochrony gatunków figurujących w załączniku IV dyrektywy 92/43, ponieważ ani żółw skórzasty, ani ślimak Kerry nie figurują pośród gatunków wymienionych w pierwszym wykazie zawartym w European Communities (Habitats) Regulations z 1997 r., zmienionym przez European Communities (Natural Habitats) (Amendment) Regulations z 1998 r. (zwanym dalej „rozporządzeniem ws. siedlisk”), Komisja wskazuje, że odpowiedź przekazana przez Irlandię w tym zakresie jest zadowalająca. Irlandia stwierdziła bowiem, że zakres zastosowania przepisów krajowych, na mocy których dokonano transpozycji dyrektywy 92/43, został rozszerzony na wspomniane gatunki. Nie ma więc potrzeby badania pierwszej części drugiego zarzutu.

W przedmiocie trzeciej, czwartej i szóstej części zarzutu drugiego

- 13 W ramach trzeciej, czwartej i szóstej części zarzutu drugiego Komisja podnosi, że działania podjęte przez Irlandię w zakresie ochrony gatunków figurujących w załączniku IV do dyrektywy 92/43 lit. a) są w sumie wewnętrznie sprzeczne i niekompletne, więc nie można ich traktować jako skutecznego sposobu wprowadzenia w życie systemu ścisłej kontroli.

- 14 Odnosząc się na wstępie do trzeciej części wspomnianego zarzutu, Komisja podnosi, że plany działania dotyczące pojedynczych gatunków, które Irlandia zamierza przygotować w odniesieniu do gatunków figurujących w załączniku IV do dyrektywy 92/43, lit. a) mogą stanowić, pod warunkiem że zostaną właściwie opracowane i zastosowane, skuteczny sposób prawidłowego wprowadzenia w życie wymogów w dziedzinie ochrony ustanowionych w art. 12 ust. 1 wspomnianej dyrektywy. Niemniej jednak w braku tego rodzaju planów system ścisłej ochrony przedstawia luki, z wyjątkiem przypadku ropuchy paskówki, której zapewniono właściwą ochronę szczególną.
- 15 Irlandia utrzymuje, że powyższe plany są w trakcie publikacji. Przywołuje ona również liczne niezakończone dotąd inicjatywy rządowe, które jej zdaniem zmierzają do lepszej harmonizacji i bardziej systematycznej ochrony gatunków wymienionych w załączniku IV do dyrektywy 92/43, lit. a).
- 16 Niemniej jednak tego rodzaju argumenty nie mogą zostać przyjęte.
- 17 Należy zaznaczyć, że zgodnie z utrwalonym orzecnictwem występowanie uchybienia powinno być oceniane w zależności od sytuacji mającej miejsce w państwie członkowskim w momencie upływu terminu wyznaczonego w uzasadnionej opinii, a zmiany, które nastąpiły w okresie późniejszym, nie mogą być uwzględniane przez Trybunał (zob. w szczególności wyrok z dnia 2 czerwca 2005 r. w sprawie C-282/02 Komisja przeciwko Irlandii, Zb.Orz. str. I-4653, pkt 40).
- 18 Należy zatem uznać trzecią część zarzutu drugiego za zasadną.

- 19 Odnosząc się do szóstej części zarzutu drugiego, którą należy zbadać przed częścią czwartą, Komisja utrzymuje, iż z wyjątkiem informacji dotyczących podkowca i ropuchy paskówki, władze irlandzkie nie dysponują koniecznymi informacjami odnośnie do wielu gatunków figurujących w załączniku IV do dyrektywy 92/43, lit. a), ich terenów odpoczynku czy rozrodu ani też zagrożeń dla tych gatunków, co uniemożliwia skuteczne wdrożenie systemu ścisłej ochrony.
- 20 Irlandia przyznaje po pierwsze, iż w doniesieniu do nietoperzy innych niż podkowiec jej pilotażowy projekt ochrony nie zastępuje bardziej udoskonalonych metod obserwacji. Państwo to zapewnia, iż dostarczy w odpowiednim momencie niezbędnych informacji na temat zmian populacji tych gatunków i wskazuje na liczne inicjatywy mające na celu opracowania informacji dotyczących nietoperzy. Według Komisji informacja ta nie wskazuje ani by Irlandia posiadała dostateczną wiedzę o gatunkach nietoperzy, ani że wdroży spójny długoterminowy program w celu uzyskania niezbędnych danych.
- 21 Po drugie Irlandia utrzymuje, że krajowe badania rozpoczęte w 2004 r., które winny zostać ukończone na jesień 2005 r., wpisują się w ramy wstępnej fazy programu i doprowadzą do stworzenia podstaw przyszłego programu ochrony wydry. W opinii Komisji informacja ta to za mało, by ustalić z pewnością, że w odniesieniu do tego gatunku zostanie wprowadzony odpowiedni system i program ochrony.
- 22 Po trzecie Irlandia dodaje, że krajowy ekspert do spraw ślimaka Kerry pracuje nad stworzeniem planu działania, który winien zostać opublikowany wiosną 2006 r. i zawierać zalecenia odnośnie do stałego programu ochrony tego gatunku. Zdaniem Komisji kroki i działania przedsięwzięte przez Irlandię nie dają żadnej pewności co

do regularnego dostarczania usystematyzowanych w sposób spójny i zintegrowany danych o występowaniu tego gatunku, jego terenach rozrodu i odpoczynku, jak i zagrożeniach, na jakie jest narażony.

23 Po czwarte Irlandia zwraca uwagę na bieżące inicjatywy, takie jak decyzja opracowania bazy biologicznych zasobów narodowych, stworzenie National Biological Records Centre lub zbieranie informacji dotyczących przypadkowego odłowu waleni przy prowadzeniu niektórych rodzajów połowów, które zostały podjęte od momentu wejścia w życie rozporządzenia Rady (WE) nr 812/2004 z dnia 26 kwietnia 2004 r. ustanawiającego środki dotyczące przypadkowych odłowów waleni na łowiskach i zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 88/98 (Dz.U. L 150, str. 12).

24 W tym względzie należy podkreślić, że w celu podważenia szóstej części zarzutu drugiego Irlandia wskazała rozmaite inicjatywy, które nie zostały zakończone do czasu upływu terminu wyznaczonego w uzasadnionej opinii. Tego rodzaju inicjatywy nie mogą, zgodnie z orzecznictwem wspomnianym w pkt 17 niniejszego wyroku, zostać wzięte pod uwagę przez Trybunał w ocenie uchybienia zarzucanego Irlandii przez Komisję.

25 W konsekwencji należy uznać szóstą część zarzutu drugiego za zasadną.

26 Odnosząc się wreszcie do czwartej części tego zarzutu, Komisja utrzymuje, że o ile zespół urzędników zajmujących się w pełnym wymiarze ochroną przyrody ma zasadnicze znaczenie dla wykonania ustaw w dziedzinie dzikiej fauny i flory, o tyle istnienie takiego zespołu, na co powołuje się Irlandia, nie oznacza samo przez się, że wymagane w celu transpozycji art. 12 ust. 1 dyrektywy 92/43 działania szczególnie zostały podjęte.

- 27 Irlandia odpira, że urzędnicy ci cechują się daleko posuniętą skutecznością i chronią również ropuchy płamiste, odgrywając zasadniczą rolę w ochronie tego gatunku. Podobnie dzięki bezpośredniej znajomości obszarów, na których pracują strażnicy i urzędnicy zajmujący się ochroną przyrody, krajowy zespół strażników i urzędników ma informacje o stanie ochrony gatunków zwierzęcych i roślinnych na wspomnianych obszarach.
- 28 Należy w tym względzie przypomnieć, że art. 12 ust. 1 dyrektywy 92/43 nakazuje państwom członkowskim podjąć wymagane kroki w celu ustanowienia systemu ścisłej ochrony gatunków zwierząt wymienionych w załączniku IV lit. a) w ich naturalnym obszarze występowania.
- 29 Jak wskazał rzecznik generalny w pkt 24 opinii, transpozycja art. 12 ust. 1 wymaga od państw członkowskich nie tylko ustanowienia kompletnych ram legislacyjnych, ale również podjęcia działań konkretnych i szczególnych w zakresie ochrony (zob. podobnie wyrok z dnia 30 stycznia 2002 r. w sprawie C-103/00 Komisja przeciwko Grecji, Rec. str. I-1147, pkt 34–39).
- 30 Tym samym system ścisłej ochrony zakłada podjęcie spójnych i wzajemnie powiązanych działań o charakterze prewencyjnym (wyrok z dnia 16 marca 2006 r. w sprawie C-518/04 Komisja przeciwko Grecji, niepublikowany w Zbiorze, pkt 16).
- 31 W niniejszej sprawie istnienie zespołu strażników i urzędników zajmujących się w pełnym wymiarze ochroną gatunków nie oznacza samo przez się skutecznego wdrożenia systemu ścisłej ochrony wszystkich gatunków figurujących w załączniku IV do dyrektywy 92/43 lit. a) występujących w Irlandii.

32 Jak wskazuje rzecznik generalny w pkt 45–48 opinii, wspomniane gatunki nie podlegają bowiem odpowiedniej ochronie, z wyjątkiem podkowca, ropuchy paskówki i ewentualnie żółwia skórzastego, biorąc pod uwagę ograniczoną liczbę przedstawicieli tego gatunku w wodach irlandzkich. Tak dzieje się w przypadku wydry, ślimaka Kerry, różnych gatunków nietoperzy innych niż podkowiec oraz waleni, jak wynika z pkt 20–24 niniejszego wyroku.

33 Należy zatem uznać czwartą część zarzutu drugiego za zasadną.

W przedmiocie piątej części zarzutu drugiego

34 W piątej części zarzutu drugiego Komisja podnosi, że o ile oceny oddziaływania na środowisko, przeprowadzone zgodnie z dyrektywą Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (Dz.U. L 175, str. 40), mogły okazać się użyteczne, alarmując właściwe władze o szczególnych zagrożeniach dotyczących terenów rozrodu i odpoczynku gatunków figurujących w załączniku IV do dyrektywy 92/43, o tyle w Irlandii jedynie ograniczona liczba projektów była przedmiotem tego rodzaju ocen. Ponadto nawet w przypadkach gdy dokonuje się tego rodzaju ocen, władze irlandzkie wymagają od inwestorów dostarczenia informacji dotyczących chronionych gatunków dopiero po wydaniu zezwolenia na realizację danego przedsięwzięcia, co nie wyklucza realizacji pewnych przedsięwzięć szkodliwych dla środowiska.

35 Komisja odnosi się w szczególności do trzech przedsięwzięć mających negatywne konsekwencje dla populacji nietoperzy (projekt osiedla Lough Rynn), terenów

odpoczynku podkorców (projekt obwodnicy w okolicach Ennis), jak również terenów odpoczynku i rozrodu walenii (projekt budowy gazociągu w zatoce Broadhaven).

36 Rzecznik generalny wskazuje w tym względzie w pkt 53–61 opinii, że zezwolenie na realizację przedsięwzięcia przed przeprowadzeniem oceny jego oddziaływania na środowisko, stwierdzającej, że przedsięwzięcie to może mieć negatywne skutki dla środowiska (projekt osiedla Lough Rynn), lub wydanie zezwolenia bez zastrzeżeń w odniesieniu do innych przedsięwzięć, mimo że wstępną ocenę zakończono wnioskiem o istnieniu negatywnych skutków wspomnianego przedsięwzięcia na środowisko (projekt obwodnicy w okolicach Ennis oraz budowa gazociągu w zatoce Broadhaven), wskazują, że gatunki figurujące w załączniku IV do dyrektywy 92/43 lit. a), jak i ich tereny odpoczynku i rozrodu, są narażone na niepokojenie i zagrożenia, którym nie zapobiegło ustawodawstwo irlandzkie.

37 W konsekwencji, odnosząc się do wspomnianych przedsięwzięć przywołanych przez Komisję w skardze, nie można uznać, że zostały podjęte wszystkie działania w celu skutecznego wdrożenia systemu ścisłej ochrony. Tym samym należy uznać piątą część zarzutu drugiego za zasadną.

W przedmiocie siódmej części zarzutu drugiego

38 W ramach siódmej części zarzutu drugiego Komisja utrzymuje, że Irlandia nie wykazała, iż stworzyła właściwą strategię, która odpowiadałaby rodzajom zagrożeń dotyczących terenów rozrodu i odpoczynku gatunków nietoperzy. Przywołuje ona dodatkowo fakt, że w szczególności obróbka drewna jak i prace renowacyjne i rozbiórki, stanowią zagrożenia dla gniazd nietoperzy.

39 W tym względzie należy przypomnieć, iż zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału w ramach postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego wszczętego na podstawie art. 226 WE Komisja powinna wykazać zaistnienie zarzucanego Irlandii uchybienia i nie może się przy tym opierać na jakichkolwiek domniemaniach (wyrok z dnia 18 maja 2006 r. w sprawie C-221/04 Komisja przeciwko Hiszpanii, Zb.Orz. str. I-4515, pkt 59 i przywołane tam orzecznictwo).

40 W niniejszej sprawie należy stwierdzić, że Komisja nie przedstawiła żadnego konkretnego dowodu na poparcie siódmej części zarzutu drugiego.

41 Siódma część zarzutu drugiego winna zostać uznana za bezzasadną.

W przedmiocie trzeciego zarzutu

42 W ramach trzeciego zarzutu, którego treść jest identyczna z drugą częścią zarzutu drugiego, Komisja powołuje się na istnienie równoległego systemu odstępstw, pozostającego w sprzeczności z zakresem i przesłankami zastosowania art. 16 dyrektywy 92/43. System ten wynika z jednej strony z art. 23 ust. 7 ustawy o dzikiej faunie i florze (Wildlife Act) z 1976 r. w brzmieniu wynikającym z Wildlife (Amendment) Act z 2000 r. (zwanej dalej „Wildlife Act”), a z drugiej strony z art. 42 tej ustawy.

43 Mając na uwadze linię obrony Irlandii w odniesieniu do uchybienia dotyczącego art. 42 Wildlife Act, Komisja cofa tę część trzeciego zarzutu. Pozostaje ona zatem bez rozpoznania.

44 Co do części trzeciego zarzutu dotyczącej art. 23 ust. 7 lit. a)–c) Wildlife Act Komisja utrzymuje, że przepis ten stanowi, iż nie jest czynem zabronionym nieumyślne zranienie lub zabicie dzikiego zwierzęcia objętego ochroną w ramach działalności rolniczej, rybołówstwa, akwakultury, leśnictwa lub wydobywania torfu [art. 23 ust. 7 lit. a)] lub zaburzenie spokoju lub zniszczenie terenu rozrodu takiego zwierzęcia w ramach wspomnianych działalności [art. 23 ust. 7 lit. b)], a także nieumyślne zabicie lub zranienie takiego zwierzęcia lub zniszczenie lub naruszenie jego terenu rozrodu lub odpoczynku w trakcie budowy drogi lub wszelkich prac wykopaliskowych albo prac budowlanych lub z zakresu inżynierii oraz w trakcie budowy lub przy wykonywaniu jakichkolwiek innych koniecznych prac lub działań tego rodzaju [art. 23 ust. 7 lit. c)].

45 Irlandia utrzymuje, że Komisja dokonała błędnej interpretacji celu wspomnianego art. 23 ust. 7. Niemniej jednak, by rozwiązać wszelkie w tym zakresie wątpliwości, Irlandia wskazuje, że wprowadziła zmiany do rozporządzenia ws. siedlisk w celu jasnego rozgraniczenia reżimu art. 23 Wildlife Act i przepisu reguły 23 tego rozporządzenia. European Communities (Natural Habitats) Regulations z 2005 r. wprowadził nowy przepis do wspomnianej ustawy, a mianowicie art. 23 ust. 8.

46 Należy wskazać po pierwsze, że zmiana art. 23 Wildlife Act przez rozporządzenie z 2005 r. nie może być, zgodnie z utrwalonym orzecznictwem przywołanym w pkt 17 niniejszego wyroku, brana przez Trybunał pod uwagę przy ocenie zarzucanego Irlandii uchybienia, ponieważ zmiana ta nastąpiła po wygaśnięciu terminu dwóch miesięcy określonego w uzasadnionej opinii.

47 Po drugie wystarczy stwierdzić, że przewidując, iż nie stanowią czynu zabronionego czyny nieumyślne, które prowadzą do naruszenia lub zniszczenia terenów rozrodu lub odpoczynku dzikich gatunków, art. 23 ust. 7 lit. b) Wildlife Act nie spełnia wymogów art. 12 ust. 1 lit. d) dyrektywy 92/43, który zakazuje takich czynów, bez względu na ich umyślny lub nieumyślny charakter (zob. wyrok z dnia 20 października 2005 r. w sprawie C-6/04 Komisja przeciwko Zjednoczonemu Królestwu, Zb.Orz. str. I-9017, pkt 79).

48 Ponadto okazuje się, że odstępstwa zawarte w art. 23 Wildlife Act wykraczają poza zakres przewidziany w art. 16 dyrektywy 92/43, który określa w sposób wyczerpujący przypadki, w jakich można dopuścić odstępstwa od art. 12 dyrektywy.

49 Wynika stąd, że Komisja słusznie powołała się na istnienie równoległego systemu odstępstw przewidzianego w ustawodawstwie irlandzkim, które pozostają w sprzeczności z art. 12 i 16 dyrektywy 92/43.

50 Zatem trzeci zarzut podniesiony przez Komisję na poparcie jej skargi jest zasadny.

51 W świetle ogółu poprzedzających uwag należy stwierdzić, że:

— nie ustanawiając przepisów szczególnych niezbędnych w celu skutecznego wdrożenia systemu ścisłej ochrony,

— utrzymując w mocy przepisy art. 23 ust. 7 lit. a)—c) Wildlife Act, które pozostają w sprzeczności z art. 12 ust. 1 i art. 16 dyrektywy 92/43,

Irlandia nie zastosowała się do wspomnianych przepisów i uchybiła zobowiązaniom, które na niej ciążyą na mocy tej dyrektywy.

W przedmiocie kosztów

⁵² Zgodnie z art. 69 § 2 regulaminu, kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ Komisja wniosła o obciążenie Irlandii kosztami postępowania, a ta ostatnia sprawę przegrała, należy obciążyć ją kosztami postępowania.

Z powyższych względów Trybunał (druga izba) orzeka, co następuje:

- 1) — Nie ustanawiając wszystkich przepisów szczególnych niezbędnych w celu skutecznego wdrożenia systemu ścisłej ochrony przewidzianego na mocy art. 12 ust. 1 dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory,**

- **utrzymując w mocy przepisy art. 23 ust. 7 lit. a)—c) ustawy o dzikiej faunie i forze (Wildlife Act) z 1976 r., zmienionej ustawą zmieniającą [Wildlife (Amendment) Act] z 2000 r., które pozostają w sprzeczności z art. 12 ust. 1 i art. 16 dyrektywy 92/43,**

Irlandia nie zastosowała się do wspomnianych przepisów i uchybiła zobowiązaniom, które na niej ciążyą na mocy tej dyrektywy.

2) Irlandia zostaje obciążona kosztami postępowania.

Podpisy